



לשכת רב הקמפוס

הפקולטה למדעי היהדות

דף שבועי

פסח, תשס"ט
מספר 804

מאת המרכז ללימודי יסוד ביהדות
ע"ש הלנה ופאול שולמן

תגובה למאמר "קול דודי הנה בא" (פרשת בא תשס"ט מס' 794)

ד"ר קדרי טוענת במאמרה שמן הפסיקתא דרב כהנא על שיר השירים ב:ח "נשמעת אמירה מרסנת" הרוצה למנוע "אקטיביזם משיחי" והקוראת להמתין לגאולה שתבוא מאליה. לי נראה ממש להיפך. זה אחד ממדרשי חז"ל המאפשר לנו לראות במאורעות של ימינו אתחלתא וגאולה. דרך החשיבה כך היא: כמו שעם ישראל במצרים קיבל את בשורת הגאולה למרות החכמה הקונבנציונלית האומרת שצריך להתחשב במצב הרוחני של העם, ועם ישראל באותה שעה לא היה ראוי לכך, כך בימינו יש לראות בייסוד מדינת ישראל ובמלחמת ששת הימים סימני גאולה, למרות הטענות שמייסדי המדינה לא היו שומרי מצוות, והדברים אינם מתנהלים כהלכה.

ד"ר קדרי הגיעה לפירושה כנראה מתוך הדגשה יתרה על הדמויות המופיעות בדיאלוג במדרש: "הקב"ה וישראל". הנחתה הייתה אולי שהכתוב במדרש מוגבל לקב"ה, ולכן היא הסיקה ש"ההחלטה שהגיעה הרגע המתאים היא אך ורק בידי של הקב"ה". הנחה זו נכונה באופן תיאורטי, אבל הקב"ה לא מתקשר אתנו באופן ישיר; לא במצרים דאז ולא היום. התקשורת בין הקב"ה ובינינו נעשית על ידי שליח אנושי או על ידי מאורעות מסוימים שנראים כ"קול דודי דופק". אפילו נביא כמשה היה צריך לשכנע את העם בנכונות שליחותו על ידי אותות ומופתים.

ד"ר קדרי מדברת על "גאולה שתבוא מאליה", האם היה דבר כזה מעולם? איך דבר כזה נראה? המסר של המדרש ברור. העובדה שהתפתחות מסוימת אינה עונה על כל הדרישות של החוכמה הקונבנציונלית באשר לגאולה, אינה פוסלת אותה מלהיות אכן דרך לגאולה. בסופו של דבר, הכול תלוי בתוצאות, וכמו שאמר הרמב"ם: "אם עשה והצליח הרי זה משיח בוודאי".

ד"ר שמעון אליעזר (שוברט) הלוי ספירו
המרכז ללימודי יסוד ביהדות